

BRIEF VAN DE UvA AAN STADSDEEL, 31 MEI 2011

Betreft: deelraadsvergadering 31 mei 2011 agendapunt UB-FGw UvA

Geacht <naam verwijderd>,

Tijdens de Commissie bouwen van dinsdag 17 mei is mij gebleken dat er bij de aanwezige stadsdeelraadleden verschil van mening bestaat over het juridische kader van het hoger beroep en herstelbesluit inzake de monumentenvergunning. Het gaat hierbij over de eventuele nieuwbouw van een bibliotheek/ studiecetrum op het Binnengasthuisterrein. Namens de UvA en in samenspraak met onze juristen en onze advocaat (prof. mr. T. Barkhuysen van Stibbe), wil ik u daarom graag informeren over wat er nu precies in juridische zin aan de hand is. Dit is vrij complex, maar niet voor meerdere uitleg vatbaar. Met andere woorden, wat de betekenis en consequenties van de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam zijn, hoeven in principe geen onderwerp van politieke discussie te zijn. Wat in de genoemde vergadering van de Commissie wel het geval was.

HET JURIDISCHE KADER

De UvA heeft een aanvraag ingediend om een monumentenvergunning. Daarop heeft het dagelijks bestuur in 2009 positief beslist. De aanvraag is gehonoreerd en de monumentenvergunning is verstrekt. De rechtbank heeft de verleende vergunning vernietigd en het dagelijks bestuur opgedragen een nieuw besluit te nemen op de aanvraag met inachtneming van de uitspraak. Daarmee is de aanvraag van de UvA weer 'open' komen te liggen. Het dagelijks bestuur is verplicht om op deze aanvraag een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van de uitspraak van de rechtbank. Daarbij moet het beslissen naar de huidige stand van zaken en moet het de betrokken partijen – waaronder ook de UvA – de kans geven nieuwe argumenten en stukken in te dienen. De wet en jurisprudentie bieden daarbij de ruimte de UvA als aanvrager van de vergunning voldoende tijd te geven de daarvoor benodigde stukken aan te leveren.

De wet vereist deze gang van zaken en het is niet aan het dagelijks bestuur noch de deelraad om daaraan afbreuk te doen.

Om geen tijd te verliezen en zelfs tijd te winnen, zal de UvA zoveel mogelijk uitvoering geven aan de uitspraak van de rechtbank. Het stelt hiermee het dagelijks bestuur in staat om – met inachtneming van de uitspraak van de rechtbank– een nieuwe beslissing op de aanvraag van de UvA te nemen. Dat levert dubbele tijdwinst op: de uitkomst van het hoger beroep hoeft niet te worden afgewacht en dankzij een speciale wettelijke regeling kan het te nemen herstelbesluit in dat geval meteen meegenomen en getoetst worden in het hoger beroep bij de Raad van State (en hoeft niet eerst de rechtbank daarnaar te kijken). Dit kan echter alleen als er hoger beroep aanhangig is (het gaat om de regeling van artikel 6:18 en 6:19 Algemene wet bestuursrecht). Dat is voor alle partijen winst omdat op deze wijze zo snel mogelijk de hoogste rechter kan oordelen over de monumentenvergunning.

Met het oog op de nieuw te nemen beslissing op de aanvraag heeft de UvA een aantal onafhankelijke deskundigen gevraagd op de door de rechtbank bekritiseerde punten een oordeel te geven en met rapportages te komen (benodigde ruimte en gewenste functies, gebruik bestaande bebouwing, monumentale waarden en alternatieven). Op andere punten zal de UvA zelf de door de rechtbank gevraagde informatie verschaffen (huisvestingsbeleid). Daarnaast zal het dagelijks bestuur de monumentencommissie inschakelen. De UvA zou de betreffende stukken begin september kunnen leveren. Vervolgens zou het dagelijks bestuur – gehoord hebbend alle partijen – een nieuw besluit op de aanvraag dienen te nemen. Dit nieuwe besluit ligt dan ter toetsing voor bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

WAAROM HET STADSDEEL NU GEEN TERUGTREKKENDE BEWEGING MAG MAKEN?

De UvA vraagt daarom om het instellen (handhaven) van hoger beroep door het dagelijks bestuur en het haar gunnen van een termijn van vier tot vijf maanden ten behoeve van het verzamelen van het benodigde materiaal voor het herstelbesluit. Dit met als doel zo spoedig mogelijk een oordeel te krijgen over de monumentenvergunning van de hoogste rechter. Een doel waarmee alle partijen zijn geholpen: voor- en tegenstanders van het project.

Dat de UvA de gelegenheid moet worden geboden om materiaal aan te leveren ten behoeve van het herstelbesluit volgt uit de wet. Deze mogelijkheid kan het dagelijks bestuur – al dan niet op instigatie van de deelraad – de UvA dus niet ontzeggen.

Het dagelijks bestuur is ook juridisch verplicht hoger beroep in te stellen (c.q. het ingestelde beroep niet in te trekken). Op de uitspraak van de rechtbank valt namelijk voldoende aan te merken, waaronder het feit dat de rechter te veel op de stoel van het bestuur/de politiek is gaan zitten en dermate hoge eisen stelt aan de motivering dat ook buiten dit project een blokkade kan worden verwacht van ontwikkelingen in de historische binnenstad wanneer dit oordeel van de rechtbank niet bestreden zou worden.

Daar komt bij dat wanneer het dagelijks bestuur onder deze omstandigheden geen hoger beroep instelt, het daarmee ook in strijd handelt met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de eis van continuïteit van bestuur. De UvA mag er immers op vertrouwen dat het dagelijks bestuur in deze fase zijn steun voor het project niet intrekt dan wel anderszins de positie van de UvA in dit traject verzwakt. Daarbij is ook relevant de grote schade die dreigt voor de UvA (afgaande op de positieve houding van het stadsdeel heeft de UvA grote investeringen gedaan) en die zij zal verhalen op het stadsdeel alsmede het risico van verloedering van het BG-terrein wanneer het project niet door kan gaan.

Dit vertrouwen bij de UvA is gewekt door een aantal factoren in het voortraject:

- de instemming van de gemeenteraad in 2002 met een nieuw bestemmingsplan dat specifiek voorziet in de bouw van de UB-FGw (dat in 2004 vrijwel geheel is goedgekeurd door de Raad van State),
- het principebesluit van het dagelijks bestuur van 5 februari 2008 om mee te werken aan het project ondanks de daarvoor noodzakelijke sloop,
- de steun die dit beginselbesluit krijgt van de raadscommissie Bouwen en Wonen in de vergadering van 6 maart 2008 waarna de UvA is geïnformeerd en de benodigde vergunningaanvragen heeft ingediend,
- de verlening van de monumentenvergunning door het dagelijks bestuur op 12 januari 2009,
- de vaststelling door de stadsdeelraad en gemeenteraad van de Strategienota 1012 op 25 juni en 2 juli 2009 waarin de UB-FGw een sleutelproject is.

Daarbij geldt dat het dagelijks bestuur hier dankzij een motie politiek-juridisch gezien alle ruimte heeft om een eigen koers te varen, waarop de UvA ook kan vertrouwen. Het gaat hierbij om een door de deelraad aangenomen motie van 25 mei 2010. Daaruit volgt dat raad pas weer oordeelt na afronding gerechtelijke procedures waarbij expliciet die bij "rvs" (Raad van State) wordt genoemd. Daarbij is van belang te constateren dat de ondertekenaars van de motie Fred Kramer, Davey Meelker, Vera Bergkamp en Joop Lahaise zijn.

Uit het voorgaande volgt ook dat wanneer de deelraad het dagelijks bestuur op dit moment zou dwingen een terugtrekkende beweging te maken, in feite de uitspraak van de rechtbank wordt misbruikt om terug te komen van eerdere afspraken en zo het project op oneigenlijke gronden en een oneigenlijk moment te dwarsbomen. De uitspraak van de rechtbank dwingt daar namelijk in het geheel niet toe terwijl bovendien een ander afwegingsmoment is afgesproken.

TEN SLOTTE

De UvA werkt met instemming van stadsbestuur, stadsdeelbestuur en stadsdeelraad sinds 1998 aan de ontwikkeling van een binnenstadscampus en in relatie daarmee andere campussen. Het verlenen van een monumentenvergunning aan de UvA door het dagelijks bestuur in 2009 markeert hierbij een belangrijke stap. Inmiddels heeft de UvA meer dan 30 miljoen euro geïnvesteerd aan o.a. de restauratie en renovatie van diverse gebouwen die onderdeel zijn van het BG-terrein en de binnenstadcampus.

Het kan nu niet zijn dat bij een eerste echte tegenslag in het project en de uitvoering van het principebesluit – de uitspraak van de rechtbank – het stadsdeel de steun aan de UvA intrekt. Dit is in strijd met het vertrouwen waarin de afgelopen decennia met elkaar is gewerkt. Dat is onbehoorlijk bestuur. Behoorlijk bestuur schrijft hier voor dat het stadsdeel zich blijft inspannen het principebesluit samen met de UvA te verwezenlijken. Pas wanneer in hoogste rechterlijke instantie komt vast te staan dat de daarvoor benodigde vergunning niet rechtmatig kan worden afgegeven, is er ruimte voor het stadsdeel terug te komen van het principebesluit. De uitspraak van de rechtbank biedt op dit moment niet een dergelijk heroverwegingsmoment. Temeer niet omdat de uitspraak alle ruimte laat om met een verbeterde motivering de verlening van de vergunning in stand te laten in het kader van het nieuwe besluit dat het dagelijks bestuur nu moet nemen op basis van deze uitspraak. Het moment van heroverweging ontstaat nadat de UvA de deskundigen rapporten heeft aangeleverd met betrekking tot onder meer de effecten van digitalisering, de bouwkundige staat van het Zusterhuis en de Tweede Chirurgische kliniek, de (on)geschiktheid van de bestaande gebouwen voor de gewenste bibliotheek- en onderwijsfuncties en de geschiktheid en de bruikbaarheid van de gebouwen voor andere functies.

De combinatie van hoger beroep en een dergelijk nieuw besluit maakt het mogelijk om op de meest snelle wijze een oordeel te krijgen van de hoogste rechterlijke instantie (de Afdeling) over de vraag of de monumentenvergunning al dan niet kan worden verleend. Dat is in het belang van alle betrokken partijen.

Er zijn dan ook geen nadelen verbonden aan de nu door het dagelijks bestuur voorgestane weg.

Ik hoop u hiermee voldoende inzicht te hebben gegeven in het juridische kader.

Hoogachtend,

Namens de UvA,

Paul Doop

vicevoorzitter College van Bestuur